

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobkyně: **SPOLANA a.s.**, se sídlem ul. Práce 657, Neratovice, zastoupena JUDr. Ing. Pavlem Novákem, Ph.D., advokátem se sídlem Komunardů 36, Praha 7, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, Budějovická 1387/7, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí Celního ředitelství Praha ze dne 18. 8. 2009, č.j. 8929-2/09-1701-21,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení rozhodnutí Celního ředitelství Praha ze dne 18. 8. 2009, č.j. 8929-2/09-1701-21, kterým bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Celního úřadu Mělník ze dne 23. 2. 2009, č.j. 2206/2009-177300-024, jímž byl zamítnut návrh žalobkyně na vydání povolení k nabytí plynu osvobozeného od daně. V odůvodnění rozhodnutí odvolací správní orgán uvedl, že žalobkyně podala dne 14. 12. 2007 návrh na vydání povolení k nabytí plynu osvobozeného od daně s tím, že tento plyn bude použit pro činnost jednotky štěpení EDC R-201 při termickém štěpení 1,2 – dichlorethanu na vinylchlorid a HCl. Odvolací orgán konstatoval, že podle ust. § 8 odst. 1 písm. g) zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o SVR“), lze od daně osvobodit plyn použitý k jinému účelu než pro pohon motorů nebo pro výrobu tepla, i když při takovém použití vzniká technologické teplo. V tomto případě je plyn spalován pro vznik dostatečné teploty pro správný průběh termického štěpení 1,2 – dichlorethanu. Spalováním plynu vzniká teplo, které přestupuje přes stěnu potrubí reaktoru a následně ovlivňuje chemické štěpení 1,2 – dichlorethanu uvnitř potrubí. Výroba tepla ze zemního plynu tu není účelem v celém procesu výroby, ale je nutným procesem pro správný průběh chemické reakce. Protože se zde jedná o výrobu tepla spalováním zemního plynu, nelze aplikovat ust. § 8 odst. 1 písm. g) zákona o SVR. Zemní plyn je v zařízení spalován pro výrobu tepla, k vytvoření štěpící teploty v průběhu reakce. Bez spalování zemního plynu nedojde k správnému průběhu procesu.

Proti tomuto rozhodnutí směřovala žaloba, v níž žalobkyně především namítala nesprávnost úvah správních orgánů ohledně účelu použití zemního plynu v předmětném procesu, nesprávnost výkladu pojmu „výroba tepla“, nepochopení podstaty procesů a použití tepla v procesu štěpení účelem zařízení, ve kterém je zemní plyn spotřebováván, není výroba tepla a ve skutečnosti z něj ani žádný výrobek nevystupuje), dále pak porušení zásady zákonnosti a zásady volného hodnocení důkazů a konečně skutečnost, že odvolací orgán dospěl k nesprávným skutkovým zjištěním.

Odvolací správní orgán ve vyjádření k žalobě uvedl, že ust. § 8 odst. 1 písm. g) zákona o SVR lze aplikovat tam, kde se jedná o použití zemního plynu jinak, než je pohon motorů nebo výroba tepla, i kdyby jako podružný efekt technologické teplo vzniklo. V projednávané věci je prokázáno, že bez vyrobeného dostatečného tepla spálením zemního plynu nedojde ke správnému požadovanému průběhu procesu.

Při jednání soudu dne 10. září 2013 setrval zástupce žalobkyně na skutkových a právních stanoviscích, vyjádřených v žalobě a navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Zástupce žalovaného navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí a rozsudkem č. j. 8 Ca 306/2009-56 ze dne 10. září 2013 žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Nejvyšší správní soud rozsudkem č. j. 9 Afs 100/2013-48 ze dne 6. 3. 2014 tento rozsudek městského soudu zrušil, společně s rozsudkem téhož soudu ze dne 10. září 2013, č. j. 8 Ca 306/2009-67, a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku konstatoval, že „[15] Ve věci sp. zn. 8 Ca 306/2009 městský soud dne 10. 9. 2013 vyhlásil rozsudek, kterým žalobu žalobkyně, směřující proti rozhodnutí Celního ředitelství Praha ze dne 18. 8. 2009, č. j. 8929-2/09-1701-21, zamítl a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení. V souladu s ústním vyhlášením vyhotovil originál rozsudku, který založil do spisu s označením sp. zn. 8 Ca 306/2009 (bez uvedení čísla listu). V rozporu s ústním vyhlášením však následně vyhotovil (pro účastníky) odlišnou variantu rozsudku s označením č. j. 8 Ca 306/2009-56-58, kde v záhlaví uvedl jako předmět přezkumu rozhodnutí Celního ředitelství Praha ze dne 18. 8. 2009, č. j. 8929-1/09-1701-21, ve výroku I. rozsudku toto rozhodnutí zrušil a výrokem II. uložil žalovanému nahradit žalobkyni náklady řízení (obsah rozsudku č. j. 8 Ca 306/2009-56-58 evidentně koresponduje s rozsudkem ve věci sp. zn. 8 Ca 305/2009). Takto vyhotovené znění rozsudku č. j. 8 Ca 306/2009-56-58 doručil městský soud žalobkyni dne 20. 10. 2013 a žalovanému dne 10. 10. 2013 a vyznačil právní moc rozsudku dnem 20. 10. 2013. Poté městský soud (po zjištění, že účastníkům řízení doručil znění rozsudku rozporné s ústním vyhlášením) přistoupil k tomu, že žalobkyni a žalovanému doručil rozsudek odpovídající obsahem ústnímu vyhlášení, který označil č. j. 8 Ca 306/2009-67-69; žalobkyni byl doručen dne 18. 11. 2013 a žalovanému dne 13. 11. 2013.

[16] Lze tak uzavřít, že ve věci sp. zn. 8 Ca 306/2009 městský soud vyhlásil při ústním jednání rozsudek a poté vyhotovil dvě (opačné) písemné varianty rozsudku, které postupně doručoval žalobkyni a žalovanému s označením různého čísla listu/jednacího (nadto číslo listu 67 je nesprávné, neboť spis městského soudu svým rozsahem daného čísla nedosahuje). Městský soud se tak ve věci sp. zn. 8 Ca 306/2009 dopustil závažných vad řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí ve věci samé, neboť jednak porušil § 49 odst. 9 s. ř. s. bez výhrad a v souladu s tradiční procesualistickou naukou stanovující, že vyhlášeným rozsudkem je soud vázán, a jednak výrazně zasáhl do právní jistoty účastníků řízení. [...] Postupem v řízení navodil městský soud situaci, kdy účastníci řízení nemohli mít a také neměli jistotu, které vyhotovení rozsudku považuje sám městský soud za platné a rovněž, které ze dvou doručení rozsudků je rozhodné (kdy tedy současně nastává právní moc rozsudku a od kdy se počíná lhůta pro podání případného opravného prostředku). Popsané vady řízení jsou podřaditelné pod kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť jde o „jiné vady řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé“. V projednávaném případě zhotovením a doručením dvou různých rozsudků v téže věci, z nichž prvně doručený nekorespondoval s rozsudkem vyhlášeným a ani s předmětem řízení, a druhý byl zaslán účastníkům až po rozsudku prvním, tato zákonem předvídaná vada vskutku nastala. Zjevná nepřehlednost ve výsledku řízení nejsnazším způsobem může být napravena zrušením obou rozsudků vydaných ve věci vedené městským soudem pod sp. zn. 8 Ca 306/2009 právě aplikací § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., resp. též § 109 odst. 4 s. ř. s. “

Městský soud v Praze tedy v dalším řízení věc znovu projednal, a to při jednání dne 1. července 2014. Zástupce žalobkyně shodně jako v předešlém případě navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, pověřená zástupkyně žalovaného pak navrhla zamítnutí žaloby.

Městský soud posoudil věc po skutkové i právní stránce shodně jako při jednání dne 10. září 2013 a konstatoval, že předmětem sporu je interpretace a aplikace ust. ust. § 8 odst. 1 písm. g) zákona o SVR, podle něhož je od daně osvobozen plyn určený k použití, nabízený k

prodeji nebo použitý k jinému účelu než pro pohon motorů nebo pro výrobu tepla, i když při takovém použití vzniká technologické teplo.

Soud především konstatoval, že východiskem pro hodnocení projednávané věci jsou závěry, jež učinil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 11. 2010, č.j. 8 Afs 15/2010 – 61. Tímto rozsudkem Nejvyšší správní soud rozhodl ve věci, v níž se jednalo o využívání zemního plynu při výrobě vodíku procesem tzv. parního reformingu. Soud zde dospěl k závěru, že *„Je třeba vycházet z toho, že § 8 odst. 1 upravuje osvobození od daně v návaznosti na způsob použití zemního plynu, nikoli podle toho, zda, jakým způsobem a k jakému účelu se z něj případně vyrábí teplo. Je proto nutné zkoumat, k jakému konkrétnímu účelu je plyn v rámci procesu parního reformingu při výrobě vodíku užíván. Jak již bylo uvedeno, zemní plyn do procesu výroby vodíku vstupuje ve dvou podobách, jako surovina, ze které se vodík vyrábí, a jako palivo, jehož spálením vzniká teplo nezbytné pro průběh reakce. Podle § 8 odst. 1 písm. g) zákona o dani z plynu pak může být osvobozena pouze ta část plynu, která se používá jako surovina, z níž se vodík vyrábí (jak uvedl i znalec ve stěžovatelském předloženém znaleckém posudku). Při použití zemního plynu jako suroviny je tento užit k jinému účelu, jímž není ani pohon motorů, ani výroba tepla. Osvobození od daně se pak nevztahuje na tu část zemního plynu, která se používá k dodání tepla reakci. Není rozhodné, z jakého konkrétního důvodu stěžovatel teplo vyrábí.“*

Z podkladů, které předložila žalobkyně v průběhu řízení, je zřejmé, že při termickém štěpení 1,2 - dichlorethanu se zemní plyn využívá jako palivo pro vytvoření štěpící teploty, jak sama žalobkyně uvedla ve svém návrhu na vydání povolení k nabytí plynu osvobozeného od daně ze dne 3. 12. 2007. Dne 19. 12. 2008 pak žalobkyně předložila odborný posudek vypracovaný Výzkumným ústavem anorganické chemie, a.s. v němž se na str. 4 konstatuje, že odběrné zařízení R-201 spotřebovává zemní plyn za účelem provozování chemické reakce a nikoli výroby tepla. Soud však musel konstatovat, že tento závěr z obsahu posudku nevyplývá, neboť v něm se o způsobu a účelu použití zemního plynu v jednotce termického štěpení EDC neuvádí vůbec nic. Zřetelně je však v tomto posudku vyjádřeno stanovisko, že proces probíhající v jednotce EDC je silně endotermní reakcí, že probíhá za provozní teploty 490 °C a že teplota v jednotlivých sekcích reaktoru musí být přesně rozdělena. Je tedy zřejmé, že proces termického štěpení 1,2 - dichlorethanu vyžaduje dodávání tepla zvenčí. S tím pak koreluje vyjádření žalobkyně v odvolání proti rozhodnutí Celního úřadu Mělník ze dne, podaném dne 27. 3. 2009, v němž se výslovně uvádí, že *„se teplo vyvinuté spalováním zemního plynu v dehydrochloračním reaktoru dodává do reakce jako reakční entalpie nutná k dehydrochloraci 1,2 dichlorethanu“*. Není tedy podle názoru soudu pochyb o tom, že v předmětném zařízení se zemní plyn používá k produkci tepla, které je ihned na místě využito k zabezpečení teploty nezbytné k řádnému průběhu reakce. Stejně skutkové zjištění učinil i odvolací správní orgán a soud tento jeho závěr zcela akceptoval. Žalobní námitky vyjádřené v části IV. 2 žaloby tedy soud neshledal důvodnými, protože správní orgán vyhodnotil provedené důkazy v souladu s jejich materiálním obsahem a podle zásad logického rozvažování.

Na základě těchto skutečností pak ovšem nezbylo, než učinit právní závěr v tom smyslu, že zemní plyn zde slouží k výrobě tepla, a proto na něj nelze aplikovat osvobození ve smyslu ust. § 8 odst. 1 písm. g) zákona o SVR. Na tom nic nemění ani skutečnost, že takto vyrobené teplo je spotřebováno v rámci předmětné technologie a není určeno k jiným účelům – např. vytápění, ohřev vody apod. – a to ani pro potřeby žalobkyně, ani pro externí odběratele. Citovaná norma totiž takovou podmínku nestanoví, takže dani podléhá zemní plyn vždy, je-li použit k výrobě tepla, ať již za jakýmkoliv účelem. Teplo vznikající v předmětné

technologii spalováním zemního plynu není druhotným či vedlejším efektem této technologie (není tzv. technologickým teplem), ale je přímým efektem, neboť je produkováno záměrně. Žalobní námitky vyjádřené v části IV. 1 žaloby tedy soud shledal nedůvodnými. Pro úplnost soud poukazuje na další část závěrů, k nimž dospěl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 30. 11. 2010, č.j. 8 Afs 15/2010 – 61, kde uvedl doslova: „*Teplo totiž samo o sobě není hodnotou, ale vytváří prostředí pro další děje, které jej vyžadují. To, že výroba vodíku vyžaduje dosažení určité teploty, aby chemická reakce mohla proběhnout, je objektivní skutečností. Objektivně je proto třeba vyrobit teplo a vytvořit tak podmínky pro tuto reakci. Jak ostatně stěžovatel připustil v žalobě, nepoužívá jinou formu energie z důvodu, že stávající technologie výroby vodíku parním reformingem zemního plynu je nejlevnějším a nejrozšířenějším způsobem výroby. Platná právní úprava však neumožňuje v takovém případě osvobodit takto užitý zemní plyn od daně. Je třeba vycházet z toho, že § 8 odst. 1 upravuje osvobození od daně v návaznosti na způsob použití zemního plynu, nikoli podle toho, zda, jakým způsobem a k jakému účelu se z něj případně vyrábí teplo. [...] Osvobození od daně se pak nevztahuje na tu část zemního plynu, která se používá k dodání tepla reakci. Není rozhodné, z jakého konkrétního důvodu stěžovatel teplo vyrábí. Nejvyšší správní soud na závěr podotýká, že teplo vyrobené za účelem zajištění průběhu reakce není technologickým teplem ve smyslu § 8 odst. 1 písm. g) zákona o dani z plynu. Citované ustanovení umožňuje osvobodit plyn od daně i za situace, kdy při jeho použití (které je samo o sobě od daně osvobozeno) vzniká technologické teplo. Technologickým teplem je teplo, které vzniká jako vedlejší produkt při použití plynu k jinému účelu....*“

Městský soud v Praze tedy dospěl k závěru, že citovaná stanoviska Nejvyššího správního soudu je nutno v plném rozsahu vztáhnout i na věc nyní projednávanou a z tohoto důvodu žalobu jako nedůvodnou zamítl podle ust. § 78 odst. 7 soudního řádu správního.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 soudního řádu správního, když žalobkyně ve věci úspěch neměla a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 1. července 2014

JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Kotlanová